

Bireysel ve Takım Sporunu Yapanların Bu Spora Başlamalarına Etki Eden Unsurlar ve Beklentileri

Ersin ARSLAN^{1*}

Zekiye ÖZKAN¹

Ali KIZILET²

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, VAN

² Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İSTANBUL

 DOI: 10.31680/gaunjss.801675

Orijinal Makale / Original Article

Geliş Tarihi / Received: 14.10.2020

Kabul Tarihi / Accepted: 04.08.2021

Yayın Tarihi / Published: 20.09.2021

Öz

Bu çalışma bireysel ve takım sporu yapanların bu spora başlamalarına etki eden unsurlar ve beklentilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada veri toplamak için anket yöntemi kullanılmıştır (Sunay ve Saraçoğlu, 2003). Araştırmaya yaş ortalaması 23,17±7,19 olan 507 bireysel spor yapan ve yaş ortalaması 18,53±3,57 olan 389 takım sporunu yapanlar olmak üzere toplam 896 sporcu katılmıştır. Verilerin analizinde aritmetik ortalama ve tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Spor yapmayı teşvik eden faktörler arasında bireysel sporlarda ilk sırada anne baba ve kardeşler yer alırken, televizyon kanallarının etkisinin daha düşük olduğu görülmektedir. Takım sporlarında ise birinci derecede beden eğitimi öğretmenin en son sırada ise basın-yayın organlarının etkisinin olduğu görülmüştür. Sporla uğraşma nedenlerine göre önem derecesine bakıldığında, bireysel ve takım sporlarında birinci derecede bu sporu sevmenin ve en son sırada ise maddi geliri arttırmanın önemli olduğu görülmüştür. Spordan beklentilere göre önem derecesine bakıldığında, bireysel sporlarda birinci derecede Milli takıma seçilmek, milli olmak ve en son sırada ise hakem olmak beklentilerin olduğu görülmüştür. Takım sporlarında ise, gelecekte sporla ilgili üniversite düzeyinde eğitim görmek beklentisinin en yüksek, hakem olma beklentisinin ise en düşük önem derecesine sahip olduğu belirlenmiştir. Bireysel ve takım sporuna başlamada, Milli takıma seçilmek ve Milli olmak, arkadaş ve akran grubu, bu branşı sevmek ve en önemlisi de ailenin olumlu yaklaşımları bu spor branşlarına yönelmelerine olumlu katkı sağladığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teşvik, bireysel spor, takım sporu, beklenti

Factors Having Effects on People who Do Individual and Team Sport to Start These Sports and Their Expectations

Abstract

This study aims to examine the factors and expectations of those who do individual and team sports, which affect them to start this sport.. Questionnaire method was used to collect data in the study (Sunay and Saracoglu, 2003). A total of 896 athletes participated in the study, of which 507 with an average age of 23.17±7.19 doing individual sports and 389 with a mean age of 18.53±3.57 doing team sports. In data analysis, arithmetic average and descriptive statistics were used. Among the factors that encourage doing sports, parents and siblings have the first degree of importance in individual sports, while the effect of television channels is seen to be lower. In team sports, it has been seen that the physical education teacher is effective in the first degree and the effect of the media organs in the last place. Considering the degree of importance according to the reasons for engaging in sports, it is seen that loving this sport is in the first place and increasing the financial income is in the last place in individual and team sports. When examining importance level according to expectations from the sport, it is seen that while expectations of being chosen for National Team and playing for National Team are in the first place, expectation of being a referee is in the last place in individual sports. In team sports, it has been determined that the expectation of studying at the university level in the future about sports is the highest, and the expectation of being a referee has the lowest degree of importance. It is thought that for starting individual and team sport, being chosen for national team and being a national player, friend and peer group, loving this branch and most importantly the positive approaches of the family contribute positively to tend these sports branches..

Keywords: Encouragement, expectation, individual sport, team sport

* Sorumlu Yazar: Ersin ARSLAN

e-mail: ersinarslan70@hotmail.com

Giriş

Spor 'un tarihinde, insanların en çok keyifli vakit geçirmek, oyalanma, oyun oynama, için ve günlük işlerden uzaklaşma amacıyla spora yöneldikleri görülmüştür. Eski tarihlerden beri sportif kabiliyetlerinin yarıştırdığı bir sportif faaliyet olarak karşımıza çıkmaktadır. Eski tarihlerden beri ilk spor türlerinin devletleşmiş topluluklarda görüldüğü belirtilmektedir. Sporun toplumlarda sadece günümüzde olmadığı, insanlığın var oluşundan itibaren devam eden kurumsal bir yapı olduğu bilinmektedir. Spor, insanların hayatlarına çok farklı yollardan girmiş, dolaylı ya da direk olarak insanlar spora yönelerek bağımlı hale getirmiş ve bundan dolayı toplumun dikkatini çekmiş, ilgisini sürekli biçimde gündemde tutmayı başarmış bir sosyal süreçtir (Kılıcıgil, 1998; Fişek, 1985).

Sporun her dalı bireylere fizyolojik ve psikolojik acıdan olumlu katkılar sağlamaktadır. Erkek kadın ayrımı yapılmadan her insan spora katılmalıdır (Kuru, 2003). Günümüzün durağan yaşam tarzından uzaklaşmak, daha fazla fiziksel aktivitelere katılmak ve psikolojik acıdan sağlığının olumlu geliştirilmesinde fiziksel aktiviteler ve spor önemli bir faktördür (Öztürk ve Şahin, 2007).

Spor, "İnsanların var olan yeteneklerine olumlu katkı sağlayan ve geliştiren belirli kurallara uyularak yapılan, araçla veya araç kullanmadan, şahsen, grupla, boş zamanlarında veya tüm zamanını kapsayacak şekilde meslek olarak yaptığıdır. Spor paylaşmayı seven bir birey, ruhen ve fiziksel olarak gelişimini sağlayan ve rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir kavramdır (İnal, 2003).

Yetim (2005) göre ise "spor bir ülkenin sosyal, kültürel ve ekonomik gelişimini ve kalkınmasını olumlu yönde etkilemektedir. Spor, insanın fiziksel ve psikolojik acıdan sağlığını geliştiren ve kişiliğini, karakterini, becerisini, bilgisini ve yeteneğini geliştirerek çevre ile olan uyumunu kolaylaştırmaktadır. Spor, insanların, toplumların ve uluslararası kaynaşma dayanışma ve barışı sağlamakta da önemli katkılar sağlar. Spor, insanın rekabet etme gücünü artırmasının yanında belirli kurallar içerisinde, rekabet sınırları içerisinde, yarışmak, heyecan duymak, yarışma ve yarışmada başarılı olmak için mücadele etme amacıyla yapılan faaliyetlerdir. Spor branşları, bireylerin yaşamında önemli etkilere sahiptirler. Bu bakımdan spor branşı özelliklerine göre değerlendirildiğinde bireylerin yaşamlarını yönlendirmede de önemli bir etken olmuştur. Her spor branşın kendine ait kuralları vardır. Takım sporları incelendiğinde kişinin, birlikte kazanmak, kaybetmek ve insanlarla iyi iletişim kurma, yardımlaşmayı ve ekip çalışması yapma gibi yönlerin gelişmesinde etkili olduğu

görülür. Bireysel olarak yapılan sporlar dallarında ise insanın, bireysel becerisini, irade gelişimini, özgüven kazanma ve mücadele etme gibi özelliklerini geliştirir.

Bu çalışmayı yapmadaki amacımız bireysel ve takım sporu yapanların bu spora başlamalarına ve yönelmelerin de daha çok hangi faktörlerin etkili olduğunu, takım ve bireysel spor yapanlar arasında bir farklılık olup olmayacağı varsayımıyla yapılmıştır.

Yöntem

Evren ve Örneklem

Araştırmaya, bireysel spor yapanların yaş ortalaması $23,17 \pm 7,19$ olan 507 sporcu ve $18,53 \pm 3,57$ yaş ortalaması olan 389 takım sporunu yapanlar olmak üzere toplam 896 sporcu katılmıştır. Bu araştırmada, genel tarama modeli niteliğinde anket kullanılmıştır (Sunay ve Saraçoğlu, 2003). Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu tarafından 2018-2019 tarihlerinde organize edilen müsabakalara katılan, bireysel ve takım sporunu yapan sporcularla yüz yüze görüşülerek araştırmacı tarafından çalışmada uygulanan anket hakkında açıklayıcı bilgiler verilmiştir. Bir haftada ve günün farklı zamanlarında ve uygun bir ortamda sporculara anket dağıtılarak ve sporcular gereken önemi göstererek cevaplayıp araştırmacıya teslim etmişlerdir. Çalışmaya, tüm sporcular gönüllülük esasına dayanarak katılmışlardır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada elde edilen veriler; araştırmamıza gönüllü olarak katılan bireysel ve takım sporunu yapan sporculara, spora başlamasına etki eden unsurlar ve spordan gelecek beklentileri ölçeği uygulanarak toplanmıştır.

Veri Toplam Araçları

Araştırmada, sporcuların spora başlamasına etki eden unsurlar ve spordan gelecek beklentileri ölçeği kullanıldı. Sunay ve arkadaşları (2003) tarafından geliştirilip farklı spor branşlarına da uygulanmıştır. Anketin geçerliliği ve güvenilirliği kabul edilmiştir. Bu ölçeği, çalışmamızda kullanabilmek için öncelikle, uzman görüşleri alınıp üzerinde gerekli düzeltmeler yapılarak bireysel ve takım sporun yapan sporculara uygulanmıştır. Ölçeğin, ilk bölümünde, Bireysel veya takım sporuna teşvik eden unsurları, ikinci bölümünde bireysel veya takım sporu ile uğraşma nedenleri, üçüncü bölümünde ise yaptıkları bireysel veya takım spordan gelecek

beklentilerine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Araştırmada kullanılan anketi, farklı bilgilere yönelik önem derecesini değerlendirmek için toplam 27 maddeden oluşmaktadır.

Aşağıda sıralanan unsurlar sizi ne derecede bu spora teşvik etmiştir? Bu unsurları önem derecesine göre numaralandırınız. En çok etki eden unsura 1, en az etki eden unsura 8 şeklinde 1'den 8'e doğru numaralandırınız.		
1	Anne, baba ve kardeşin spora yöneltmedeki etkisi	
2	Yaşadığınız çevrenin spora yöneltmedeki etkisi	
3	Arkadaş ve akran grubunun spora yöneltmedeki etkisi	
4	Beden eğitimi öğretmenin spora yöneltmedeki etkisi	
5	Basın-yayın organlarının spora yöneltmedeki etkisi	
6	Televizyon kanallarının spora yöneltmedeki etkisi	
7	Okul spor tesisi ile malzemenin spora yöneltmedeki etkisi	
8	Yakın çevredeki bir antrenörün spora yöneltmedeki etkisi	
Aşağıda sıralanan unsurlar sizin bu sporla uğraşmanıza ne derecede etki etmektedir? Bu unsurları önem derecesine göre numaralandırınız bu sporla uğraşmanıza en çok etki eden unsura 1, en az etki eden unsura 9, şeklinde 1'den 9'a doğru numaralandırınız.		
9	Maddi geliri arttırmak	
10	Bu sporu sevmek	
11	Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	
12	Kolayca bir arkadaş grubuna katılmak	
13	Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek	
14	Bu sporla uğraşarak sağlıklı olmak	
15	Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp, sevilme ve sayılmak	
16	Başarı kazanmaktan zevk almak	
17	Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek	
Bu spordan beklentileriniz nelerdir? Bu unsurları önem derecesine göre en çok etki eden unsura 1, en az etki eden unsura 10 şeklinde 1'den 10'a doğru numaralandırınız.		
18	Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak	
19	İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	
20	Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürmek	
21	İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak	
22	İlerde sporla ilgili üniversite düzeyinde eğitim görmek	
23	Antrenör olmak	
24	Hakem olmak	
25	Beden Eğitimi Öğretmeni olmak	
26	Maddi olanaklara kavuşmak	
27	Milli Takıma seçilmek, milli olmak	

Verilerin analizi

İstatistiksel analiz için SPSS paket programı kullanıldı. Verilerde, tanımlayıcı istatistikler ve aritmetik ortalama kullanılmıştır. Tablolardaki sonuçlar önem (1 ile 10 arasında derecelendirme) derecesine göre sıralanmıştır.

Bulgular

Bu çalışmanın kapsamında, bireysel ve takım sporunu yapanların bu spora başlamalarına teşvik eden faktörler, uğraşma nedenleri ve beklentileri ile ilgili sonuçlar tablolarda verilmiştir. **Önem derecesine göre numaralandırmaya göre en**

çok etki eden unsura 1, en az etki eden unsur 10 şeklinde 1'den 10'na doğru numaralandırılmıştır.

Tablo 1. Bireysel ve takım sporlarına teşvik eden unsurların önem derecesine ait sonuçlar

Bireysel ve takım sporuna Teşvik Eden Unsurlar	Bireysel sporunu yapanlar			Takım sporunu yapanlar		
	\bar{X}	ss	Önem Derecesi	\bar{X}	ss	Önem Derecesi
1. Anne, baba ve kardeşin spora yönlendirmedeki etkisi	3,84	2,89	1	3,35	2,63	2
2. Yaşadığınız çevrenin spora yönlendirmedeki etkisi	4,51	2,21	4	3,72	2,41	5
3. Arkadaş ve akran grubunun spora yönlendirmedeki etkisi	3,93	2,19	2	3,50	2,35	4
4. Beden eğitimi öğretmenin spora yönlendirmedeki etkisi	4,00	2,50	3	3,20	2,62	1
5. Basın-Yayın organlarının spora yönlendirmedeki etkisi	5,95	1,97	7	4,50	2,54	8
6. Televizyon kanallarının spora yönlendirmedeki etkisi	6,06	2,18	8	4,26	2,49	7
7. Okul spor tesisi ile malzemenin spora yönlendirmedeki etkisi	5,18	2,01	6	4,03	2,51	6
8. Yakın çevredeki bir antrenörün spora yönlendirmedeki etkisi	5,01	2,42	5	3,39	2,49	3

Spora teşvik eden unsurların önem derecesine bakıldığında, bireysel sporlarda 1. derecede Anne-baba ve kardeş, 2. derecede arkadaş ve akran grubunun ve 3. derecede beden eğitimi öğretmeni spora yönlendirmedeki etkisinin olduğu görülmüştür. Takım sporlarında ise 1. derecede beden eğitimi öğretmenin, 2. derecede anne, baba ve kardeşin ve 3. Derecede ise yakın çevredeki bir antrenörün spora yönlendirmedeki etkisinin olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Katılımcıların Bireysel veya takım sporuna yönelmelerinde etkili olan nedenlerin önem derecelerine göre sınıflandırılması.

Bireysel ve takım sporuyla uğraşma nedenleri	Bireysel sporunu yapanlar			Takım sporunu yapanlar		
	\bar{X}	ss	Önem Derecesi	\bar{X}	ss	Önem Derecesi
9. Maddi geliri arttırmak	6,70	2,88	9	4,05	3,08	9
10. Bu sporu sevmek	3,85	3,12	1	2,68	2,75	1
11. Sporun olumlu katkılarında haberdar olmak	4,84	2,54	4	3,42	2,56	3
12. Kolayca bir arkadaş grubuna katılmak	6,35	2,54	8	4,22	2,82	8
13. Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek	5,39	2,41	6	3,87	2,99	7
14. Bu sporla uğraşarak sağlıklı olmak	4,82	2,41	3	3,59	2,63	5
15. Sporcu olarak arkadaşlarca tanınip sevilme ve sayılmak	4,93	2,54	5	3,85	2,79	6
16. Başarı kazanmaktan zevk almak	4,35	2,97	2	2,98	2,71	2
17. Arkadaşlarla birlikte bir takım ruhu içinde hareket etmek	5,83	2,80	7	3,53	2,85	4

Çalışmamızda, sporla uğraşma nedenlerine göre önem derecesine bakıldığında, bireysel ve takım sporlarında 1. derecede bu sporu sevmek, 2. derecede başarı kazanmaktan zevk almak ve 3. derecede ise bireysel sporunda, bu sporla uğraşarak sağlıklı olmak, takım sporunda ise sporun olumlu katkılarından haberdar olmak nedenlerin etkili olduğu görülmüştür.

Tablo 3. Bireysel ve takım sporlarından beklentilerine göre önem derecesine ait sonuçlar

Bireysel ve takım sporundan beklenti nedenleri	Bireysel sporunu yapanlar			Takım sporunu yapanlar		
	\bar{X}	ss	Önem Derecesi	\bar{X}	ss	Önem Derecesi
18. Sağlıklı olmak ve sağlığını korumak	5,17	3,72	2	3,61	3,28	2
19. İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	5,88	3,08	4	4,13	3,28	7
20. Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürmek	5,91	2,97	5	4,50	3,14	9
21. İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak	5,38	2,97	3	3,74	3,11	3
22. İlerde sporla ilgili üniversite düzeyde eğitim görmek	6,22	2,79	8	3,59	3,04	1
23. Antrenör olmak	6,12	3,11	6	4,26	3,29	8
24. Hakem olmak	7,15	3,00	10	5,49	5,34	10
25. Beden Eğitimi Öğretmeni olmak	6,16	3,30	7	3,83	3,45	5
26. Maddi olanaklara kavuşmak	6,65	3,25	9	4,12	3,42	6
27. Milli Takıma seçilmek, milli olmak	4,40	4,01	1	3,80	3,43	4

Spordan beklentilerine göre önem derecesine bakıldığında, bireysel sporlarda 1. derecede Milli takıma seçilmek, milli olmak, 2. derecede sağlıklı olmak ve sağlığını korumak ve 3. derecede ise İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak beklentilerin olduğu görülmüştür. Takım sporlarında ise 1. derecede ilerdeki üniversitelerde beden eğitimi ve spor bölümlerinde eğitim görmek, 2. derecede sağlıklı olmak ve sağlığını korumak ve 3. derecede ise iyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak beklentilerin etkili olduğu görülmüştür.

Tartışma

Spor branşları uzmanlık alanlarını hareket yapısındaki hareket modellerindeki çevresel şartların kullanmasındaki veya yetenekleri sergilenmesi sırasında alet kullanılmasındaki farklılıklara göre ayrılabilir (Türk Spor Vakfı, 2004)

Bu çalışmada da amaç, bireysel ve takım sporunu yapanların bu spora başlamalarına teşvik eden faktörler, uğraşma nedenleri ve beklentileri ile ilgili unsurların önem dereceleri belirlenmiştir. Çalışmamızda elde edilen bulgulara bakıldığında, bireysel sporlara teşvik eden unsurlarının başında 1. derecede anne,

baba ve kardeşin spora yöneltmedeki etkisi ilk sırada yer aldığı görülmüştür. Literatürde çalışmamıza paralel olarak spora teşvik etmede en önemli faktörün ailenin olduğunu belirtilmektedir (Arpa, 2014; Yıldırım ve Sunay, 2009; Ölçücü, Erdil, Bostancı, Canikli ve Aybek, 2012; Ölçücü, Özen ve Altınkök, 2014; Salman ve Sunay, 2012; Bayraktar ve Sunay, 2007; Sunay ve Saraçoğlu, 2003; Özbek ve Şanlı, 2011). Arslan (2012), ise kadın futbolcular üzerinde yaptıkları çalışmada, bireylerin spor branşına olan ilgisi, yeteneği, sevgisi ve üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinde eğitim görme hedeflerinin yönelmede öncelikli olduğunu belirtmektedir. Wolfonden ve Holt (2005), tenis sporu ile ilgili yaptıkları çalışmada, bireylerin teniste başarıya ulaşmada, ailenin, antrenörün ve sporcunun bir takım halinde hareket etmelerinin başarıyı getireceğini belirtmektedirler.

Bizim çalışmamızda, takım sporuna yönelmede, beden eğitimi öğretmenin etkisi ilk sırada olduğu görülmüştür. Çon ve ark., (1997), üst düzeyde sporla uğraşanların spora yönelmelerinde öncelikle arkadaş çevresi, aile, spor kulübü, beden eğitimi öğretmeni ve okulun sportif alanlardaki faaliyetlerin etkili olduğunu belirtmektedir. Akandere, Baştuğ ve Akdoğan (2009), ekonomik durum ve sosyal çevrenin spora başlama ve spor başarısında etkili olduğunu belirtirken, Bayraktar ve Sunay (2007), elit düzeyde voleybol branşında, Şimşek ve Gökdemir (2006), ise ortaöğretim öğrencilerinin atletizm branşına yönelmede birinci derecede beden eğitimi öğretmenin spora teşvik etmede etkisinin olduğunu belirtmektedir.

Çalışmamızda, bireysel ve takım sporunu yapanlarda, basın-yayın organlarının spora yöneltmedeki teşvik etme etkisinin fazla olmadığı görülürken, literatürde farklı örneklem gruplarında yaptıkları çalışmada da basın yayın organlarının spora başlamada fazla etkili olmadığını belirtmektedirler (Kara ve Pultur, 2003; Sunay ve Saraçoğlu, 2003; Salman ve Sunay, 2012; Atlı, Arslan, Özkan ve Kızılet, 2017; Bayraktar ve Sunay, 2007).

Çalışmamızda, sporla uğraşma nedenlerine göre önem derecesine bakıldığında, bireysel ve takım sporlarında 1. derecede bu sporu sevmek, 2. derecede başarı kazanmaktan zevk almak ve 3. derecede ise bireysel sporda, bu sporla uğraşarak sağlıklı olmak, takım sporlarında ise sporun olumlu katkılarından haberdar olmak nedenlerin etkili olduğu görülmüştür. Literatürdeki farklı spor dallarında yapılan çalışmalar çalışmamızın sonuçları ile paralellik göstermektedir (Atlı ve ark., 2017; Salman ve Sunay., 2012; Alibaz, Gündüz ve Şentunay, 2006; Yıldırım ve Sunay, 2009; Bayraktar ve Sunay, 2007; Ölçücü, Erdil, Bostancı, Canikli ve

Aybek, 2012). Son yıllarda spor branşlarında kişilerin farklı beklentileri olduğu ve bu beklentilerin birçok faktörle ilişkilendirildiği ifade edilmektedir. İsteyerek ve severek yapılan bir sporun devamlılık ve başarıyı da beraberinde getirdiği söylenebilir. Ülkemizde son yıllarda spor branşlarına yönelik yapılan uygulamalarda oyun formunda yapılan etkinliklere daha fazla yer verilmektedir. Bu tarz uygulamaları ülkemizdeki spor branşlarına yönelmede etkili olduğu düşünülmektedir. Başarı kazanmaktan zevk duymanın sporcunun yaptığı spor branşı ile ilgilenmede büyük oranda etkili olduğu görülmüştür. Bireysel olarak yapılan spor branşları son zamanlarda toplum tarafından daha çok benimsenmekte ve yönelimi artmaktadır. Kazanılan her başarı sporcular için büyük bir motivasyon kaynağı olması, toplum tarafından kabul görmesi, sporcunun yarışmacı kimliğini daha da pekiştirmektedir. Özgüven gelişimi alan uzmanlarının da dikkat çektiği bir konudur. Çalışmamızda, bireysel ve takım sporun yapanları bu spordan beklentilerine göre önem derecesine bakıldığında, bireysel sporlarda 1. derecede Milli sporcu olma ve Milli takıma seçilmek beklentilerinin olduğu görülmüştür. 2. derecede sağlığını korumak ve sağlıklı olmak 3. derecede ise iyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak beklentilerin bireysel ve takım sporunda önem derecesinin aynı olduğu görülmüştür. Literatür çalışmalarında da milli takım sporcusu olmanın ilk sırada oldu belirtilmektedir (Salman ve Sunay 2012; Binboğa, Kılıç ve Gökdemir, 2013). Bu çalışmada bireysel ve takım sporunu yapanların, hakem olma yönündeki beklentileri ise en son sırada olduğu görülmüştür. Atlı, Arslan, Özkan ve Kızılet (2017), yaptıkları çalışmada da benzer bir sonuca ulaşmışlar. Çalışmamızın sonucunda, bireysel ve takım sporuna yönelmede birçok faktörün etkili olduğu görülmüştür. Ülkemizde farklı kategorilerde yapılan bireysel ve takım sporları özellikle büyük şehirlerde hafta sonu yapılan etkinliklerle hız kazanmıştır. Anne, baba ve kardeşin spora yöneltmedeki etkisi ilk sırada yer alması bunun bir göstergesi olarak düşünülebilir.

Çalışmamız sonucunda ailenin bireyi spora yöneltme etkili bir faktör olduğu bir kez daha tespit edilmiştir. Ülkemizde her alanda sporda başarı elde etmek istiyorsak sadece anne, baba ve kardeşin spora yöneltmedeki etkisinin yanında sistematik olarak ülkemizdeki yetkili kurumlarında bu işe ciddiyetle el atması gerekiyor. Şehirlerimizde çocuklarımızın ikamet ettikleri yerlerde bina betonlaşmasından dolayı, çocukların boş zamanlarında oyun oynama veya spor yapacakları yeterli alanların olmaması da olumsuz bir etkidir. Bu çocukların daha çok spor yapmalarını sağlamak için her semte ve mahallede yeterli sayıda spor tesislerinin olması gerekir.

Bu tesislerde uzman kişiler tarafından bu çocuklara spor yaptırılmalıdır. Bu iş sistemli ve disiplinli bir şekilde yapılırsa ülkemizdeki sporcu sayısında artış olur ve sporda başarıya ulaşılabileceği düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Akandere, M., Baştuğ, G. ve Akdoğan, Z. (2009). Erkek maratoncularda sosyal çevre ve ekonomik durumun spora yönelmeye etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 459-466.
- Alibaz, A., Gündüz, N. ve Şentunay, M. (2006). Türkiye’de üst düzey taekwondo, karate ve kick-boks sporcularının bu spor branşına yönelmelerine teşvik eden unsurlar, yapma nedenleri ve geleceğe yönelik beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 4.3: 91-102.
- Arpa, D. K. (2014). *Ortaöğretimdeki erkek sporcuların karate ve taekwondo branşına yönelme nedenleri ve beklentileri*. Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Arslan, B. (2012). Türkiye’de kadın futbolcu profili. Bahçeşehir Üniversitesi. Yüksek Lisans Tezi.
- Arslan, E., Atlı, M., Özkan, Z. ve Kaplan, Ş. (2017). In Turkey, factors which urge physically handicapped sporters to start badminton sport and their expectations. In *SHS Web of Conferences* (Vol. 37, p. 01045). EDP Sciences.
- Atlı, M., Arslan, E., Özkan, Z ve Kızılet, A. (2017). Türkiye’de Kadın Futbolcuların Spora Başlamalarına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklentileri. *İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1), 54-61.
- Bayraktar, B. ve Sunay, H. (2007). Türkiye’de elit bayan ve erkek voleybolcuların spora başlamasına etki eden unsurlar ve spordan beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi*, 5, 2.
- Binboğa, M., Kılıç, İ. ve Gökdemir, K. (2013). Motives of junior volleyball players to start and continue volleyball and their expectations for the future. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 4, 2.
- Çon, M., Yetim, A., Ağaoğlu, Ş. A. ve Taşmektepligil, M. Y. (1997). Elit düzeyde spor yapanların spora yönelmelerinde ilk ve ortaöğretim kurumlarının etkisi üzerine bir araştırma. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2, 1: 41-53.
- İnal, A. N. (2003). *Beden eğitimi ve spor bilimi*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

- Kara, E. ve Pulur, A. (2003). Üniversite öğrencilerinin dağcılık sporuna yönelik nedenlerinin araştırılması (100. Yıl üniversite örneği). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5 (2).
- Kılıcıgil, E. (1998). *Sosyal Çevre-Spor İlişkileri*, Bağırhan Yayınevi, Ankara
- Kuru, E. (2003). Farklı Statüdeki Beden Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 23(1) 175-191.
- Ölçücü, B., Erdil, G., Bostancı, Ö., Canikli, A. ve Aybek, A. (2012). Üniversiteler arası tenis müsabakalarına katılan sporcuların tenise başlama nedenleri ve beklentileri. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 3, 2.
- Ölçücü, B., Özen, Ş. ve Altınkök, M. (2014). Spor eğitiminde tokat ilinde voleybol takımlarında oynayan voleybolcuların voleybola başlama nedenleri ve beklentileri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*.
- Özbek, O. ve Şanlı, E. (2011). Karate branşındaki üniversite elit sporcularının bu branşa yönelme nedenleri ve beklentileri. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi*, 5, 3.
- Öztürk, F. ve Şahin, Ş. K. (2007). Spor Yapan ve Yapmayan 9-13 Yaş Grubu Bireylerin Sosyal Yetkinlik Beklentisi Puanlarının Karşılaştırılması (Bursa Örneği). *İlköğretim Online*. 6(3), 469-479
- Salman, Ö. ve Sunay, H. (2012). Ankara'da 14-16 yaş arası basketbolcuların basketbola başlama nedenleri ve beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi*, 10, 1.
- Sunay, H. ve Saraçoğlu, A. S. (2003). Türk sporcusunun spordan beklentileri ile spora yönelen unsurlar. *Spormetre*, 1(1), 43-48.
- Şimşek, D. ve Gökdemir, K. (2006). Ortaöğretimde atletizm yapan sporcu öğrencilerin atletizm branşına yönelme nedenleri ve beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (3), 83-90.
- Türk Spor Vakfı (2004). Spor Bilimleri Sözlüğü. Ankara
- Wolfonden, L. ve Holt, N. (2005). Talent development in elite junior tennis: Perceptions of Players, Parents, and Coaches, *Journal of Applied Sport Psychology*, 17: 108-126
- Yetim, A. A. (2005). Sosyoloji ve Spor, Morpa Kültür yayınları, İstanbul
- Yıldırım, Y. ve Sunay, H. (2009). Türkiye'de performans tenisi yapan sporcuların tenise başlama nedenleri ve beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi*, 7, 3.